

Nacional

5 anys
de l'1-0

Mobilització a les aules Fa cinc anys aquest era el tema de la nostra portada: crida massiva als docents a defensar els col·legis electorals. Rajoy abandonava definitivament la via política i l'Audiència buscava les pessigolles a l'ANC i Òmnium per imputar-los una possible sedició.

POLÍTICA **DEBAT DE POLÍTICA GENERAL**

Creix la tensió entre ERC

CLAREDAT Aragonès proposa un pacte de referèndum a la canadenca que només convenç els comuns **MÉS** Batet exigeix prioritzar l'acord de govern, demana concreció i colla el president amb una qüestió de confiança

Emma Ansola
BARCELONA

La unitat estratègica de l'independentisme resta més allunyada que mai entre les dues faccions de l'independentisme. Més que cosir ferides, ahir es van tornar a obrir al final del debat de política general quan tocava el cos a cos entre el president Pere Aragonès i el president del grup parlamentari de Junts, Albert Batet. El que va semblar durant uns primers minuts un cert acostament entre les dues formacions va acabar amb el perill més greu d'inestabilitat pel que fa a la permanència de la coalició en el govern. A les 11 de la nit el soci de govern va plantejar al president que se sotmetés a una qüestió de confiança si continua sense oferir "claredat ni garanties" a l'acord de govern entre ERC i Junts.

El ple havia començat amb la proposta del president Aragonès de treballar un referèndum pactat amb l'Estat. L'Acord de Claredat entre el Canadà i el Quebec, que el 2000 va fixar les condicions per celebrar una consulta no regulada per llei, va ser la proposta estel·lar llançada pel president de la Generalitat per bastir suports dins la cambra catalana i, després, traslladar la petició a l'Estat amb l'objectiu final d'organitzar un referèndum pactat sobre el futur de Catalunya.

Tanmateix, la proposta, a excepció dels comuns, va ser bandejada per la resta de grups i rebu-

da amb cert enuig per Junts, el seu soci de govern, que n'havia estat informat la setmana passada. L'oferta d'Aragonès res tenia a veure amb els reclams que li havia fet arribar Junts, a qui el president va valorar la feina feta a l'executiu. Però res més. Ni unitat estratègica, ni acció conjunta a Madrid ni reforma de la taula de diàleg. Batet prenia la paraula ja a la nit per exigir-li-ho. "Abans claredat i garanties", li va etzibar. Aragonès en la rèplica va oferir diàleg i negociació per enfortir el govern "arreu", no només a Madrid, en referència a la participació dels consellers de Junts en la taula de diàleg. Batet apareixia en la segona rèplica més contundent que mai: "Si no hi ha garanties ni concreció, li demanarem que se sotmeti a una qüestió de confiança." Cares llargues, veus de disgust i un últim avís del president aprofitant una rèplica a ERC: "No permetré cap inestabilitat de les institucions."

La disputa entre Aragonès i Batet no ha fet res més que augmentar la intensitat del torcebraç entre ERC i Junts. Aragonès avisa que també "prendrà decisions" si la voluntat de Junts no és reforçar el govern. Caldrà estar amantent ara a les possibles negociacions que es puguin convocar fins divendres, quan es reprendrà el debat de política general amb la presentació i aprovació de les propostes de resolució. Un full de ruta unitari ni hi és ni se l'espera, i menys

El president Aragonès intervenint ahir en el debat ■ ORIOL DURAN

Les frases

“No entraré en cap joc que suposi la inestabilitat de les institucions”

Pere Aragonès
PRESIDENT DE LA GENERALITAT

“Estic disposat a arribar a acords, sí a enfortir el govern, però arreu, també a la taula de diàleg”

“Si no ens ha aturat la repressió, ens aturarem ara nosaltres, president?”

Albert Batet
PRESIDENT DEL GRUP DE JUNTS

“Necessitem claredat i garanties del compliment de l'acord o sotmeti's a una qüestió de confiança”

després que la CUP fos el primer a despenjar-se de la majoria independentista.

Caldrà veure quin recorregut té a partir d'ara la proposta "àmplia" anunciada pel president dies abans i que ahir es concretava en la voluntat de marcar i negociar amb el govern espanyol els procediments del què, com i quan

fer aquesta nova consulta. "Ha arribat el moment de tornar-ho a fer. De fer de nou una proposta de país", clamava Aragonès en un dels pocs moments que es va permetre relligar el seu discurs amb frases èpiques del passat.

El president s'aferra aquest històric acord perquè, considera, és la via "més ràpida i més eficient

per tornar a votar" i assegura que hi persistirà, però no és pas nova, l'oferta.

El 2016 l'actual ministre de Cultura, Miquel Iceta, en aquell moment primer secretari del PSC, va ser el primer a apuntar a la Llei de Claredat com a possible mecanisme per sustentar una votació. Era el 2016, però aquella "via canadenca" va caure ràpida-

ment de la ponència socialista. El 2017 es recuperaria de mans del llavors candidat dels comuns, Xavier Domènech —ara assessor de la vicepresidenta espanyola Yolanda Díaz a Sumar—, i l'últim a rescatar l'Acord de Claredat va ser el president del Parlament el 2019 i ara conseller, Roger Torrent (ERC). Cap, cal dir-ho, no va tenir èxit.

L'APUNT

Una realitat diferent a la del 2012

David Brugué

La proposta de l'acord de claredat presentada ahir pel president Aragonès no ha acabat de satisfer ningú més enllà d'ERC. No per la bondat –que la té– de voler desencallar el conflicte entre l'Estat i Catalunya. Sinó perquè fa la sensació que és ingènua. Segurament és la sortida més realista en el context actual, però és ingènua perquè l'Estat –governi qui governi– mai l'ac-

ceptarà. I perquè sembla que ens torni a situar al 2012, quan la realitat és diferent. Hi ha hagut encausats, manifestacions multitudinàries, empresonats i un referèndum, entre moltes altres coses. Allò del diàleg i l'entesa ha quedat superat, i ahir La Moncloa ja la qualificava de proposta de màxims. I mentrestant es discutiran a tot arreu, però tot continuarà igual.

VOLVIURE EN
#CATALUNYALLIBERTAT

C i Junts

El congrés del PSC va rebutjar el novembre del 2016 la idea inicial d'assumir la proposta d'una llei de la claredat ■ A.S. / ARXIU

Quan el PSC sí que mirava el Canadà

VIA • Després que la Fundació Campalans hi dediqués diverses jornades, Iceta va proposar el 2016 una llei de claredat en la ponència política, però el PSOE la hi va fer treure **RESCAT** • Domènech es va fer seva la idea en la campanya del 21-D del 2017

Òscar Palau
BARCELONA

L'esclat del procés sobirania ara fa deu anys va desorientar el PSC de Pere Navarro, que d'entrada va defensar el dret a decidir per a Catalunya. De fet, tant és així que va concórrer als comicis del novembre del 2012 defensant un referèndum acordat amb el govern espanyol del PP. En els mesos següents, a més, el seu *think tank*, la Fundació Campalans, va aprofundir en l'anàlisi de la qüestió, i va dedicar diverses jornades a principis del 2013 a reflexionar sobre els casos d'Escòcia i, sobretot, el Quebec. Fins al punt, de fet, que fins i tot va convidar el principal arquitecte l'any 2000 de la llei de claredat canadenca, el diputat unionista Stéphane Dion.

Aquest va ser un text aprovat pel Parlament canadenc després dels dos referèndums *tolerats* que el Quebec va fer el 1980 i el 1995, arran dels quals el govern federal va demanar l'opinió al Tribunal Suprem sobre si existia el dret a la secessió. I la sentència va ser que no seria ajustada a la Constitució una

independència unilateral, però que, seguint el principi democràtic, tampoc ho seria que si davant una pregunta clara i una majoria clara els quebequesos reclamaven la independència el Canadà ho vetés. Va ser arran d'això que es va aprovar la llei de la claredat, que fixa els procediments que s'han de seguir per activar un nou referèndum i negociar "de bona fe" una eventual secessió, si bé deixa a criteri dels tribunals del Canadà decidir què és una "majoria clara". Veient això, dies després el Parlament del Quebec va aprovar la seva pròpia llei, que establia la "majoria clara" en un 50%. En tot cas, des de llavors cap de les dues lleis s'ha arribat a aplicar, ja que mai al Quebec hi ha tornat a haver una majoria parlamentària per al referèndum.

Immers en dures batalles internes, en tot cas, entrat el 2013 el PSC es va allunyar de la defensa d'un referèndum a Catalunya, si bé arran de les plebiscitàries del 2015 que van ratificar la majoria independentista va semblar que hi feia un nou acostament. Va ser així com l'estiu del 2016, ja amb Miquel Iceta, va rescatar la idea d'una llei de claredat espanyola per incloure-la en la

ponència política del partit. L'esborrany, en concret, assumia que calia facilitar un referèndum pactat com a pla B si un eventual acord bilateral per millorar i blindar l'autogovern era rebutjat en una consulta per la població catalana. La idea va ser llavors menystinguda per un independentisme que ho veia com una pantalla passada i ja estudiava el que va ser l'1-O, però també va generar un rebuig general del PSOE, que, amb alguns dirigents catalans propers, va pressionar perquè desaparegués de la ponència, en què efectivament ja no hi era quan el PSC la va aprovar el novembre del 2016.

Després de l'aplicació del 155, els comuns de Xavier Domènech van fer-se seva la proposta amb vista a les eleccions del 21-D del 2017. Domènech, però, va plegar ni un any després, i la proposta es va dissoldre entre la dura repressió judicial, malgrat un últim intent per rellotjar-la del llavors president del Parlament, Roger Torrent, el juliol del 2019. Els comuns ja de Jéssica Albiach s'hi van mostrar favorables, però, com ahir, la resposta del govern espanyol, ja amb el PSOE al capdavant, també va ser immediata: un no rotund. ■

Per què, doncs, recuperar de nou aquesta llei? Aragonès considera que "parteix dels aprenentatges de la tardor del 2017" i, a més a més, permet "superar les dificultats" que no van permetre la independència fa cinc anys. Però n'hi ha més. Es tracta d'una proposta "constructiva" per superar la situació de "bloqueig" i es fa "en positiu" amb la voluntat de "construir consensos, que no va en contra de ningú i suma complicitats a tots els nivells", va remarcar Aragonès.

La recepta, en aquest sentit "àmplia" d'Aragonès, no era pas gratuïta. Ara sabem que es tenia present i es cuinava a foc lent, malgrat que no va ser

inclosa en el programa electoral del 2021. Junts ahir no va entrar ni a discutir-la.

Mentre Aragonès apel·lava al "73,7% dels votants del PSC" que vol resoldre el conflicte a les urnes, el líder del PSC, Salvador Illa, amb certa indiferència intentava bandejar la proposta perquè el PSC és favorable a votar "acords" però no "ruptures". La negativa del PSC es va reforçar minuts després pel govern espanyol que aposta per resoldre el conflicte des de la taula de diàleg, lluny de "pretensions de màxims, que no són en absolut compartides pel govern", afirmava la portaveu del govern espanyol, Isabel Rodríguez. ■

POLÍTICA DEBAT DE POLÍTICA GENERAL

VOL VIURE EN
#CATALUNYALLIBERTAT

El líder del PSC, Salvador Illa, en la seva intervenció ahir al Parlament, la primera de les que van fer els grups, després de la proposta d'Aragonès ■ ORIOL DURAN

Illa veu en la proposta un trencament del govern

■ El líder del PSC qualifica l'executiu de "joguina trencada" i assegura que l'oferta no resol el conflicte amb l'Estat ■ S'ofereix a arribar a acords en matèria social i econòmica, així com en els pressupostos

Clara Ribas
BARCELONA

El líder del PSC, Salvador Illa, va interpretar la proposta d'Aragonès com una demostració de trencament entre els dos socis de govern: "L'executiu no va i és una juguina trencada. Qui mana, aquí?", va dir el representant socialista, que va assegurar que l'oferta del president de la Generalitat no aporta cap solució: "Crec que no resol res i, amb tots els respectes, és un *déjà-vu*", va dir. Per Illa, el govern és "un embolic constant". "La majoria de la investidura sembla que està trencada, almenys per part d'un partit. Mentiria en aquesta

cambra si digués que aquesta ruptura m'ha sorprès; es veia venir. Sí que m'ha sorprès la rapidesa amb què ha ocorregut", va assenyalar.

El líder del PSC va demanar a Aragonès que parli de futur quan el president li va recordar que el grup socialista, l'any 2016, sí que es va mostrar a favor d'un referèndum: "Mirem endavant i no enrere, que vostès també es contradiuen, i molt. I no ens posem etiquetes sobre què és ser demòcrata i què no", va advertir.

Pel que fa a l'escut social proposat pel president de la Generalitat, Illa el va trobar insuficient i va criticar que el líder republicà

Els comuns ho avalen perquè ja ho van proposar el 2018

"Benvingut a la proposta que va fer En Comú Podem fa cinc anys davant l'aleshores president, Quim Torra, i que vostès van qualificar de pantalla passada." Així es va expressar ahir la portaveu d'En Comú Podem, Jéssica Albiach, en resposta a la proposta d'Aragonès. La representant dels comuns va recordar que el Parlament va tombar el 2018 una proposta de resolució

dels comuns sobre un "pacte de claredat" amb les abstencions de Junts i la CUP. Només ERC i Catalunya en Comú Podem van donar suport a la iniciativa. Albiach, però, va advertir el president de la Generalitat, que no és l'oposició a qui ha de convèncer, sinó els seus socis de govern: "No és a mi a qui ha de convèncer d'aquesta mesura. Potser abans de proposar un

pacte de claredat cal trobar la claredat dins del seu govern", va reblar. La posició dels comuns va ser celebrada per Aragonès, que va demanar a Albiach que també defensés la proposta a La Moncloa.

Pel que fa a la negociació dels pressupostos, Albiach va advertir que els comuns no donaran un xec en blanc i hi va afegir: "Per a això ja tenen el PSC."

atribueixi totes les mancances a l'acció d'altres governs, referint-se al PSOE. Tot i això, va avançar que li traslladarà possibles "millores" en les properes

dues setmanes i alhora va plantejar l'aprovació de tres lleis: una llei electoral, una llei forestal i una nova llei de policia de Catalunya. A més, Illa va allargar

la mà a Aragonès per arribar a acords en diverses matèries, com per exemple els pressupostos. El socialista va insistir a presentar el PSC com el soci

adequat per a l'aprovació dels pressupostos i va assegurar que es tracta d'un oferiment "sincer i fet des de la bona voluntat".

Rebuig de la CUP

La diputada de la CUP Eulàlia Reguant va rebutjar la proposta d'Aragonès assegurant que el seu partit no vol sentir "propostes retòriques per continuar amb la batalla partidista" i va advertir que una negociació o un pacte amb l'Estat espanyol no aportarà solucions: "El marc de l'Estat espanyol en cap cas serà un marc de resolució. Cal anar al marc internacional. Ha de deixar de ser un conflicte intern i passar a ser un conflicte internacional. I és aquí on ens podem trobar amb el camí d'Escòcia o d'Irlanda per fer un tsunami de sobirania, dins la carrinclona i vella Europa", va reblar Reguant. La representant de la CUP va defensar la recuperació de la iniciativa popular i va acusar ERC d'haver abandonat aquesta via: "S'estan *convergitzant* i tenen el PSC com a *sottogoverno*", va advertir.

Ciutadans, PP i Vox

El president de Cs, Carlos Carrizosa, va assegurar que la proposta no és seriosa, ja que, va dir, la situació constitucional és molt diferent de la del Canadà: "Allà es van haver d'inventar la llei de claredat per aplacar els pesats que convocaven referèndums, perquè la seva Constitució no té un article com el 2 de la Constitució espanyola", va dir. Per la seva banda, el president del PPC, Alejandro Fernández, va recordar a Aragonès que "la llei de claredat al Canadà es va aprovar respectant la llei del Canadà". Finalment, el president del grup de Vox, Ignacio Garriga, va rebatre la proposta d'Aragonès advertint que el seu grup no permetrà que hi hagi un referèndum: "Mai tindran un referèndum. La unitat de la *nación* ni es negocia ni es vota." ■

Les frases

“Això no va, el govern és un embolic, però no m'esperava que trenquessin tan ràpid”

Salvador Illa
PRESIDENT DEL PSC

“Benvingut a la proposta que vam fer fa cinc anys i que van dir que era una pantalla passada”

Jéssica Albiach
PORTAVEU D'EN COMÚ PODEM

“El marc de l'Estat no serà el de la resolució del conflicte, que ha de deixar de ser intern i ser internacional”

Eulàlia Reguant
DIPUTADA DE LA CUP

“El Canadà es va inventar la llei de claredat. No té l'article 2 de la Constitució espanyola”

Carlos Carrizosa
PRESIDENT DEL GRUP DE CIUTADANS

“Si vol fer com el Canadà, respecti la llei i les sentències com van fer els canadencs”

Alejandro Fernández
PRESIDENT DEL PPC

“Vostès mai podran tenir un referèndum. La unitat de la 'nación' ni es negocia ni es vota”

Ignacio Garriga
PRESIDENT DEL GRUP DE VOX

POLÍTICA DEBAT DE POLÍTICA GENERAL

VOL VIURE EN
#CATALUNYALLIBERTAT

ANÀLISI

Emili Bella

El president de la Generalitat, Pere Aragonès, durant el discurs d'ahir al Parlament ■ ORIOL DURAN

Proposta: referèndum pactat

Pere Aragonès vol fer la canadenca (no confondre amb tombar tramvies, res més lluny). La llei de claredat, com la que el Quebec no va acceptar mai i mai no es va posar en pràctica, és un nom poc clarificador per referir-se a la via pactada de tota la vida, la via que no és unilateral. Un altre vestit per dir el mateix: referèndum acordat. Més taula de diàleg. La proposta llançada ahir pel president de la Generalitat al debat de política general, per bé que no és gens nova, té la gràcia que el PSC de Miquel Iceta la va assumir de manera fugaç el 2016, tot i que va caure ràpidament de la ponència política del 13è Congrés Nacional (repeteix, Nacional) del partit en un tancar i obrir d'ulls del PSOE.

És a dir, per molt que Salvador Illa intenti llegir-la únicament en clau de debats interns de l'independentisme, ERC li parlarà de la tal llei de claredat a Iceta la pròxima vegada que tornin a seure a dialogar. Si es tracta de burxar i d'incomodar l'altra part de la taula, *touché*; la proposta apel·la el 73% de l'elector socialista partidari de votar una solució al conflicte i el 90% del dels comuns. Ara, si es tracta de convèncer el soci de govern o d'aglutinar la resta de l'independentisme, la proposta d'Aragonès té tots els números d'acabar

com la que va fer el president Quim Torra el novembre de 2019 per tornar a votar: dormint el son del just. Almenys Aragonès té ERC darrere.

El cas és que el president fa una proposta a destemps: ho ofereix a un PSC que ja no existeix, si és que mai ha existit. El que sí que es manté incòmode és el PSOE. El conseller Roger Torrent, quan encara presidia el Parlament, va llançar la mateixa proposta el juliol de 2019 en un esmorzar a Madrid i va obtenir un no com una casa de pagès per part del govern espanyol –ahir el cop de porta va ser més immediat, va arribar en només mitja hora–. “Jo ja no sé quantes vegades s'ha de dir i el president [espanyol] ha de repetir l'evidència. No existeix cap possibilitat constitucional de fer un referèndum de secessió.” Ho va dir l'aleshores ministre Josep Borrell, avui alt representant de la Unió Europea per a Afers Exteriors i Política de Seguretat. En canvi, el president de la Generalitat valenciana, Ximo Puig –que ahir també tenia el seu debat de política general–, trobava que el camí traçat per Torrent era “adequat” en tant que considerava que descartava la unilateralitat.

La llei de claredat canadenca, *Loi sur la clarté référendaire* o *Clarity Act*, va establir els termes d'un refe-

rèndum que no s'ha acabat fent mai i va ser posterior a no un, sinó a dos referèndums unilaterals d'independència al Quebec. Entre altres qüestions, es va definir la necessitat d'una “majoria clara”, sigui el que sigui. El 52% és una majoria clara? Deixem-ho per a un altre debat de política general.

De cara endins, la proposta d'Aragonès per superar el bloqueig continua trobant davant opcions que volen superar-lo d'altres maneres. El cap de files de Junts per Catalunya, Albert Batet, ja va replicar Torrent el 2019 que un pacte de claredat era anar enrere. Tres anys abans, el mateix president Carles Puigdemont ja havia convidat, també en un esmorzar madrileny, el govern espanyol a negociar la data, les condicions i la pregunta del referèndum. La Moncloa, mani qui mani, s'ha demostrat reiteradament immutable.

Per tant, els únics que ahir Aragonès podia aspirar a convèncer eren els comuns, que ho portaven al programa electoral. De fet, quan el president va pronunciar per primera vegada les paraules “acord de claredat”, a Jéssica Albiach se li va escapar el riure. Ella mateixa va defensar aquesta idea fa cinc anys davant del president Torra. La dirigent dels comuns va recordar que aleshores ERC li responia que es tractava d'una pantalla passada. “Amb les circumstàncies de cada moment hi ha projectes que són més possibles, i les circumstàncies eren diferents”, va replicar Aragonès.

Si algú esperava que el debat de política general fos un punt d'inflexió, haurà d'esperar el debat d'una qüestió de confiança. Si algú esperava un reforçament de la relació entre els socis i la fi de l'estar a matadegolla permanentment, pot continuar esperant. El debat no ha aclarit si el final de la legislatura és més o menys pròxim. El que sí que és d'esperar és la continuïtat, com diria el president, del marc de “soroll i boira espessa”.

Les famílies amb escolars rebran ajuts en el proper IRPF ■ Q.P.

Escut social amb ajudes de 100 euros a cada escolar

■ Se'n podran beneficiar les famílies amb rendes mitjanes i baixes com a deducció en l'IRPF ■ Creix l'ajut als joves i les renovables

Ò. Palau
BARCELONA

El president Pere Aragonès va aprofitar la seva intervenció per desgranar les mesures de l'anunciat escut social per fer front a l'encariment de la vida, que s'eleva a gairebé 300 milions d'euros. Entre les quals, destaca un ajut a les famílies amb rendes mitjanes i baixes de 100 euros per cada alumne escolaritzat entre 13 i quart d'ESO, que s'aplicarà amb una deducció per aquesta quantitat en el tram autonòmic en la propera campanya de l'IRPF. Avui són un total de 973.000 els alumnes del sistema públic i concertat que hi ha en aquests cursos, i el govern preveu destinar-hi 100 milions, per la qual cosa, en espera que se'n concretin els detalls en la negociació del pressupost del 2023, serien pocs els contribuents, només els de rendes més altes, que en quedarien fora.

El govern sí que augmentarà ja enguany la dotació destinada a dues partides que ja tenia obertes: d'una banda, l'anomenat bo social tèrmic, que afavoreix unes 100.000 famílies vulnerables i que augmentarà l'import un 50%, en

8,8 milions més, per pagar la factura energètica. D'altra banda, també creix en 29 milions la partida destinada als ajuts al lloguer per a gent jove, que poden arribar a 250 euros per persona en els casos en què no arribin els que dona l'Estat. Ja per al 2023, si s'aprova el pressupost, es preveu estendre dels 24 fins als 30 anys la tarifa bonificada de transport públic de la T-Jove, mesura valorada en 30 milions.

En paral·lel, també amb vista a l'any vinent si s'aproven els comptes, el govern preveu un paquet energètic per accelerar la instal·lació de plantes d'energia renovable inferiors a 5 MW, reduint a un màxim de sis mesos la tramitació, i destinarà 51 milions més als ajuts a les instal·lacions d'energia renovables d'autoconsum, que cobreixen un 40% del cost. A més, es destinaran 67 milions a subvencions per a la retirada d'amiant, projectes de bioenergia i oficines de transició energètica per a pimes. Una última línia preveu destinar 11,5 milions per subvencionar comunitats de veïns i empreses que instal·lin sistemes automàtics d'encesa i apagada de llums. ■

Esquerra irreparable?

NEXE TRENCAT • Després de l'1-O i amb la declaració d'independència endreçada al calaix, s'han anat fet visibles les discrepàncies estratègiques i els retrets entre ERC i Junts que l'objectiu comú del referèndum mantenia latents **ESPIRAL** • Els episodis de fricció són múltiples, amb Torra, Borràs, la Diada, la taula de negociació i la continuïtat del govern com a més visibles

Toni Romero
BARCELONA

Aquest 11 de setembre el president d'Òmnium, Xavier Antich, s'interrogava: "Quan vam cedir a la temptació d'enfrontar-nos entre nosaltres en lloc d'enfortir-nos per aconseguir els objectius que perseguim? Per què tanta energia a confrontar-nos amb qui tenim al costat en lloc de fer-ho amb qui tenim al davant?" Ho feia en un intent per sacsejar i recuperar el pòsit d'unitat d'acció que pugui quedar després del trencament estratègic i el deteriorament de la convivència que ha viscut l'independentisme polític després de l'1-O. Una tensió que no afluixa, amb la suspensió de Laura Borràs com a presidenta del Parlament i la votació sobre la ruptura de l'acord de govern per part de la militància de Junts planant sobre el debat de política general.

Les d'Antich no són preguntes retòriques. Per respondre-les convé retrocedir a l'estiu del 2015, quan neix Junts pel Sí, suma d'ERC, CiU, Demòcrates, Moviment d'Esquerra i una representació ingent de la societat civil. Per als pals de paller de l'acord, ERC i CiU, el contacte no va portar l'afecte però l'expectativa d'organitzar un històric referèndum d'independència era tan potent que, mal que bé, relativitzava les diferències entre partits que bevien de fonts ideològiques diferents, a vegades contraposades en matèria social i econòmica. La CUP, el tercer i imprescindible actor (62 diputats de Junts pel Sí i 10 cupaires), tibaria fort cap a l'esquerra i cap a la desobediència. El pas al costat exigí a Artur Mas per permetre l'elecció de Carles Puigdemont –que ERC es mirava a una distància de seguretat– va ser dolorós per a la CiU de sempre, que també patia per l'orientació econòmica del govern.

El fil conductor s'escota

L'1-O no ha estat innocu per a la política interna catalana. A partir de l'octubre del 2017 i fins avui s'ha fet visible l'espiral de retrets i desconfiances que ja treia el cap quan es filtrava que determinades conselleries en mans d'exconvergens no tenien la feina feta ni les estructures d'estat preparades per l'endemà de l'1-O. Amb la declaració d'independència guardada en un calaix, amb mig govern a l'exili i la

Roger Torrent, Quim Torra i Pere Aragonès, en una reunió al Palau de la Generalitat ■ ACN

resta al Suprem, els partits independentistes van deixar de ser còmplices de res que no fos fer front a la repressió. Per a tota la resta, l'un considera l'altre responsable de la falta d'unitat, d'haver frenat el procés i d'haver facilitat que José María Aznar proclamés que la seva profecia del juliol del 2015 –"abans que Espanya, es trencarà Catalunya"– s'ha fet realitat.

Tot i els grinyols i els xerrics, l'executiu ha continuat en mans d'una coalició, que ara no és electo-

Les majories reiterades de l'independentisme no han millorat la relació entre els partits, ben al contrari

ral sinó de govern i que integren ERC i Junts per Catalunya. De les eleccions del 155 en va sorgir una nova majoria absoluta independentista, aquest cop sota tres sigles, Junts (34), ERC (32) i la CUP (4). L'elecció de Quim Torra va ser un altre peatge pagat a la CUP, que es va negar a investir Jordi Turull. Sota el seu mandat, el judici i la sentència van mantenir un mínim ne-

xe comú entre els socis, que el perfil més activista que polític del president i la resposta policial a les protestes per la sentència del Suprem van fer trontollar de nou. La legislatura moria quan Torra era inhabilitat i el Parlament –presidit pel republicà Roger Torrent– ho acatava.

Estratègies confrontades

La lluita contra la pandèmia va imposar un parèntesi, una treva, però en recuperar la normalitat l'esquerra no ha parat de créixer. Les eleccions del 2021 mantenien la majoria absoluta independentista (74) però ara amb ERC (33) a davant de Junts (32) i la CUP (9). Per ERC era bàsic que ningú més passés per la presó o l'exili. Amb Pere Aragonès a la presidència s'ha impulsat un canvi d'estratègia, concretada en una taula de negociació amb el govern de l'Estat en la qual Junts no hi és perquè no se li van acceptar els representats, però també perquè no confia en la taula com a mètode per avançar. Com si s'haguessin intercanviat els papers, ERC s'aferra a la gestió dels possibles mentre Junts invoca un nou embat democràtic contra l'Estat però no concreta com s'ho faria

Pactant amb el PSC

El pacte amb els socialistes del 155 també són origen de desconfiança. I no només són al Congrés, on la unitat estratègica entre ERC i Junts que els juntaires reclamen sense descans no ha existit. De les eleccions del 2019 en van sortir 44 acords de govern amb el PSC –alguns més per part de Junts que d'ERC–, la immensa majoria dels quals es mantenen i impliquen que la llista independentista més votada s'hagi quedat sense alcaldia. El pacte entre Junts i els socialistes per deixar ERC sense la presidència de la Diputació de Barcelona és, però, el que causa més coïssor.

perquè tingués èxit.

Governar s'ha convertit en el punt de contacte, sovint l'únic, entre dos socis que ja no concorren plegats a la Diada i que no es posen d'acord en com defensar l'1-O. El que per uns és mantenir ponts amb l'Estat i construir una base tan àmplia que faci innegable un referèndum acordat, pels altres és un parany, l'anestèsia, un pretext per no prioritzar la independència i aplanar un futur govern amb el PSC.

Junts i el debat intern

Mentre ERC manté controlat el debat intern, la reconfiguració de l'antic espai convergent ha viscut friccions. La ruptura amb PDeCAT no ha convertit Junts en una organització monolítica. Les dues ànimes, amb Laura Borràs i Jordi Turull com a caps visibles, conviuen en la direcció amb matisos, no tant sobre la suspensió de Borràs com a presidenta del Parlament com en la conveniència de sortir del govern, una decisió a la qual s'oposa una part de la direcció de Junts i la majoria dels seus consellers, amb noms tan representatius com Jaume Giró, Jordi Puigneró i Josep Maria Argimon.

VOL VIURE EN
#CATALUNYALLIBERTAT

Els jutges, sense cap pressa per investigar Pegasus

El debat sobre quin jutjat ha d'assumir les denúncies sobre espionatge alenteix l'inici de les investigacions ■ Andreu van den Eynde i Jordi Solé, primers espiats a declarar davant d'un jutge

Jordi Panyella
BARCELONA

La investigació sobre l'espionatge a 65 persones del món independentista català amb el programa Pegasus va fer ahir un primer pas, petit, molt petit, si es té en compte que la resta de denúncies són víctimes del poc interès de la judicatura per investigar els fets i encara viuen en l'estadi d'haver-se de decidir a quin jutjat acabar recaient.

Els jutjats d'instrucció de Barcelona 32, 24, 22 i 21 són els que tenen denúncies per l'espionatge. El 32 és el més veterà, perquè va rebre la primera denúncia presentada per Ernest Maragall i Roger Torrent, i on per acumulació hi podrien anar les altres, però se les ha tret de sobre, i a hores d'ara encara no és clar on acabaran instruint-se.

El que sí que ha començat una investigació, amb poc interès per part de la

Van den Eynde i Solé, conversant amb dues col·laboradores d'ERC a la sortida de la Ciutat de la Justícia ■ JPF

fiscalia, és el jutjat 24, que ahir va escoltar per primer cop les declaracions de dos perjudicats per l'espionatge: l'advocat Andreu van den Eynde, que va portar la defensa d'Oriol Junquera i Raül Romeva, i de l'eurodiputat d'ERC Jordi Solé.

La compareixença no es va limitar a la declaració dels dos denunciants, sinó que Van den Eynde va aportar al jutjat un peritge del seu telèfon mòbil, així com informació de les activitats professionals de caire confidencial que duia a terme quan va ser es-

piat a través del telèfon. Com que eren temps de pandèmia, tot, o quasi tot, es feia a través del telèfon, i aquells dies les reunions de Van den Eynde vinculades a la seva activitat com a lletrat defensor dels líders d'ERC va ser molt intensa. Entre les activitats

de l'advocat, aquells dies també hi havia la preparació d'una visita a la presó que va fer als seus clients. Van den Eynde sospita que un comentari que hauria fet per telèfon va arribar, al cap de pocs dies, fins a un jutge i fiscal del Tribunal Suprem.

Hi ha constància d'una intromissió al telèfon del lletrat el maig del 2020, mentre que el telèfon de l'eurodiputat Jordi Solé va ser atacat en més d'una ocasió durant el mes de juny d'aquell mateix any, segons va explicar ahir a la sortida de la declaració, que es va allargar un parell d'hores.

Van den Eynde va explicar que l'actitud de la fiscalia durant les seves declaracions va ser de baixa intensitat. Segons l'advocat, el ministeri fiscal està més per fer una investigació "tècnica" dels fets, quan el cas és una qüestió de caire polític, "és un espionatge de caire governamental i cal anar fins al fons, cal saber qui va ordenar-ho", va dir. En aquest sentit, l'advocat va demanar "una investigació que sigui útil", com seria per exemple l'interrogatori dels responsables de l'empresa israeliana NSO, fabricant del programa Pegasus, per saber qui són els seus clients.

L'eurodiputat Solé també va advocar per una investigació que arribi fins al final i posi al descobert qui hi ha darrere d'aquest "espionatge polític il·legal". Solé va recordar que al Parlament, del qual ell forma part, hi ha una comissió d'investigació sobre l'abast internacional de Pegasus i que la setmana vinent es reuniran. ■

Sánchez Llibre porta a judici l'Assemblea

Foment va demandar l'ANC per una campanya de consum estratègic

Jordi Panyella
BARCELONA

El jutjat mercantil 11 va celebrar ahir al matí la vista de la demanda de Foment del Treball, entitat presidida per l'exdiputat d'Unió Democràtica de Catalunya Josep Sánchez Llibre, contra l'Assemblea Nacional Catalana. El quit de la qüestió és la campanya que l'ANC va posar en

marxa el 2018 per contrarestar la marxa d'empreses catalanes, acció animada i emparada pel govern espanyol. La campanya, batejada com *Consum estratègic*, tenia com objectiu enfortir les empreses catalanes a través de "potenciar el compromís de consumidors i empreses amb la nostra economia sense ingerències polítiques", segons s'hi deia al seu lloc web.

Al web, i a través d'un cercador, s'hi podien trobar empreses de tots els àmbits que s'havien adherit a la iniciativa i que es

Paluzie, al jutjat quan es va presentar la demanda contra una campanya de l'ANC ■ O.D./ARXIU

comprometien a complir amb els objectius del consum estratègic, responsable i ètic. Enlloc hi havia llistes d'empreses els productes de les quals era preferible consumir o no consumir, sinó les referències d'aquelles que lliurement

hi van voler participar.

Contra aquesta iniciativa, la patronal dirigida per Sánchez Llibre va emprendre una doble estratègia. En primer lloc va presentar una denúncia a l'Agència Catalana de la Competència. De Catalunya el tema

va viatjar fins a Madrid, i finalment l'autoritat espanyola ho va arxivar.

La segona ofensiva de Foment va consistir a presentar una demanda als jutjats de Barcelona en considerar que l'ANC havia atemptat contra la llei de

competència deslleial. Es van demanar unes mesures cautelars, de suspensió de la campanya, i al cap de sis mesos se'ls va concedir, i es va decretar la suspensió de la campanya.

No va ser fins ahir que la demanda va arribar a judici, on l'advocat de Foment va insistir que l'Assemblea promou el boicot a les empreses catalanes i que es forçava aquestes a "adherir-se als principis fonamentals de l'ANC", utilitzant una terminologia que recorda temps pretèrits.

L'ANC va tornar a insistir ahir, davant de la jutgesa, que mai han promogut cap boicot a empreses del país, i en el cas que la magistrada cregui el contrari, es va aportar una sentència recent del Tribunal Europeu de Drets Humans que determina que el boicot promogut per una entitat privada és un acte de llibertat d'expressió. ■

VOL VIURE EN
#CATALUNYALLIBERTAT

L'acte de presentació de la reedició del llibre de Ramon Trias i Fargas, celebrat ahir a Barcelona ■ R.P.

El dèficit fiscal, 40 anys després

REEDICIÓ • Es reedita el llibre de Ramon Trias i Fargas sobre “l’asfíxia fiscal” que afecta Catalunya **VIGÈNCIA** • L’economista i polític convergent ja va augurar un mal futur pel finançament català, que perd un 8,5% del PIB cada any

Roger Palós
BARCELONA

Catalunya suporta un “ofec” financer “premeditat” per part de l’Estat, que “abusa” del concepte de “solidaritat” per demostrar que Catalunya surt “folgada” del franquisme i per associar-la al “privilegi”. Aquesta és una de les idees centrals del llibre *Narració d’una asfíxia premeditada*, de Ramon Trias i Fargas, economista i conseller de Finances del primer govern de la Generalitat de Jordi Pujol, que l’editorial Tibidabo torna a publicar gairebé quaranta anys després de la seva primera edició (1985). En la presentació que es va fer ahir de la reedició del llibre, el catedràtic de ciència política de la UPF Ferran Requejo va resumir l’ofec financer com la “malaltia estructural del sistema polític espanyol contra Catalunya”, que Trias i Fargas va detectar poc després de la Transició en què tant es va implicar. També va trobar les “trampes” de la Constitució contra la plurinacionalitat, causades per l’ambigüitat.

El convergent va arribar a expressar un desig ple d’incerteses,

que era un mal auguri sobre el sistema de finançament: “Espero que els autonomistes catalans tinguin sort”, va escriure per cloure el llibre. I el cert és que el finançament actual fa que Catalunya perdi un 8,5% del PIB cada any; és a dir, 20.000 milions d’euros de dèficit fiscal, segons va calcular per al 2022 el conseller d’Economia, Jau-

Trias i Fargas va detectar les “trampes” de la Constitució contra la plurinacionalitat

me Giró.

En aquest sentit, l’exconseller d’Economia Andreu Mas-Colell (CiU) va argumentar en la seva intervenció que l’actual sistema de finançament —que és del 2009—, tot i que “no és bo”, “és d’inspiració federal”, i que des d’un punt de vista català és millor no implicar-se gaire en la seva reforma “perquè un de nou serà menys federal”. Trias i Fargas ja va reconèixer que un dels problemes parteix de l’acceptació inicial des de Catalunya de la metodologia del cost efectiu per calcular

el que havia de rebre, que ja era inferior al que havia de ser. En tots cas, Mas-Colell va proposar ahir que el finançament prevegi el cost de la vida en les diferents comunitats, que es marquin les competències de les administracions i que s’harmonitzin impostos com ara el de patrimoni per “evitar la competència fiscal” exercida des de Madrid o Andalusia, si l’Estat no el suprimeix per a tothom, com ell voldria.

El model de finançament federal dels EUA era el que admirava Trias i Fargas, però sabia les dificultats per implementar-lo. La catedràtica d’hisenda pública de la UB Núria Bosch ho atribueix a “la manca de cultura federal a Espanya”, que “té la concepció de caixa única, que tots els impostos pertanyen al govern espanyol”. En aquest sentit, l’exconseller d’Economia Antoni Castells va subratllar “la tendència arran de la Transició d’anar enrere i desvirtuar el pacte constitucional”. I va posar en la diana el germà gran del seu anterior partit, el PSOE, per la centralització. Tots els ponents, però, diuen que s’entén molt del conflicte català llegint un llibre que consideren “visionari”. ■

Colau replica als qui “difamen” Barcelona

■ L’alcaldessa defensa que la majoria de ciutadans han gaudit de la Mercè

Redacció
BARCELONA

L’alcaldessa de Barcelona, Ada Colau, es va exclamar ahir contra les veus que critiquen els aldarulls que s’han produït durant les festes de la Mercè i va afirmar que “ja n’hi ha prou de difamar Barcelona”. En un missatge a les xarxes socials, Colau va reivindicar que la majoria de la ciutadania ha gaudit de la festa major de la capital catalana i que ho ha fet amb civisme i bona convivència.

L’alcaldessa va subratllar que tots els actes violents mereixen condemna, però va posar en qüestió que una mort i actes vandàlics d’una nit “generin hores i hores de televisió repetint i instal·lant la idea d’una Barcelona violenta”.

En una línia similar, el tinent d’alcalde de Seguretat, Albert Batlle, va criticar la “voluntat d’afectar la reputació de Barcelona” amb tertúlies parlant de la

Colau, el dia del pregó de la Mercè ■ JUANMA RAMOS

capital catalana “com si fos el Chicago dels anys vint o Beirut”.

En el seu escrit, Colau va lamentar que s’hagi obviat que la mateixa setmana en què un jove va morir apunyalat a Barcelona, sis persones més han mort a Catalunya. “Set assassinats en set dies a Catalunya, tots horribles i condemnable. Llavors, perquè les notícies diuen que només Barcelona té un problema de violència?”, es va preguntar abans de remarcar que “evidentment”, lamenta la mort del jove i que els Mossos hauran d’investigar a fons el cas. ■

MicroBank finançarà amb 3.500 milions unes 400.000 llars

■ Es presenta el pla estratègic 2022-2024 del banc social de CaixaBank

Redacció
BARCELONA

El president de CaixaBank, José Ignacio Goirigolzarri, va anunciar ahir que MicroBank, el banc social de CaixaBank, concedirà fins al final del 2024 un total de 3.500 milions d’euros en finançament amb impacte social amb l’objectiu de beneficiar més de 400.000 famílies vulnerables, emprenedors i microempreses. El pla

preveu destinar 1.850 milions a les llars i 1.600 milions als negocis i els emprenedors. Aquesta previsió suposa un increment d’un 34% respecte a la dada del període 2019-2021, en què el nombre de beneficiaris va ser d’uns 312.000.

“La concessió de microcrèdits és la millor contribució per donar suport a la recuperació socioeconòmica i contribuir al benestar de tota la societat”, va declarar Goirigolzarri, que va destacar la necessitat d’aquesta activitat, davant “les bretxes socials i els augments de desigualtat a què hem de fer front”. ■